KOKYBĖS UŽTIKRINIMO KONCEPCIJOS ĮGYVENDINIMAS LIETUVOS AUKŠTAJAME MOKSLE

Kaip dera vidinis ir išorinis kokybės užtikrinimas? Kokia galima aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo evoliucija? Tokius klausimus aukštųjų mokyklų atstovai kėlė Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC) ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto 2012 m. gegužės 3 d. organizuotoje diskusijoje „Kokybės užtikrinimo koncepcijos įgyvendinimas Lietuvos aukštajame moksle".

„Studijų kokybės vertinimo centras akredituoja ketinamas vykdyti studijų programas, vertina ir akredituoja vykdomas studijų programas bei atlieka universitetų bei kolegijų institucinį vertinimą. Šių funkcijų vykdymas remiasi vienu tikslu: skatinti aukštojo mokslo studijų kokybę bei kokybės kultūrą aukštosiose mokyklose. Vis dėlto centro funkcijos gali kisti – evoliucionuoti – nekintant tikslui," – diskusijoje kalbėjo SKVC direktorius Artūras Grebliauskas, skaitęs pranešimą „Aukštojo mokslo studijų kokybės užtikrinimo kaita". Aukštųjų mokyklų vidinės kokybės vadybos sistemos, pasak prof. dr. A. Grebliausko, gali būti laikomos viešosiomis gerybėmis, tad svarbu, kad jos atitiktų tam tikrus aukštojo mokslo bendruomenės sutartus standartus.

Apie tai, ar konkurencinėje kovoje laimi tos aukštosios mokyklos, kurios siūlo aukštesnę studijų kokybę, pranešimą „Studijų kokybės užtikrinimas aukštųjų mokyklų konkurencijos fone" skaitė Kauno technologijos universiteto (KTU) prorektorius Pranas Žiliukas. Regis,

IMPLEMENTING THE CONCEPTION OF QUALITY ASSURANCE IN LITHUANIAN HIGHER EDUCATION

How does external and internal quality assurance fit with each other? How does quality assurance in higher education evolve? These issues were raised in the discussion "Implementing the Conception of Quality Assurance in Lithuanian Higher Education" organised by the Centre for Quality Assessment in Higher Education and Vilnius Gediminas Technical University on 3 May, 2012.

The director of Centre for Quality Assessment of Higher Education prof. dr. Artūras Grebliauskas started the discussion with a presentation "The Change of Higher Education Quality Assurance". He explained that "the Centre for Quality Assessment in Higher Education accredits new study programmes, evaluates and accredits currently operating study programmes and conducts institutional review. The aim of these functions is to promote and foster the quality of higher education and quality culture of HEIs. Sticking to the same aim, the functions of the Centre may evolve." According to prof. dr. Grebliauskas, internal quality assurance systems of HEIs may be considered as public good and therefore it is important for them to comply with standards agreed by academic community.

The vice-rector of Kaunas University of Technology prof. dr. Pranas Žiliukas raised a question about HEIs competition. Do HEIs that provide high-quality study programmes always win? In his presentation "Quality

kokybė yra neginčijamas konkurencinis pranašumas, tačiau, pasak prof. dr. P. Žiliuko, abiturientams renkantis veikia ir kiti veiksniai – „sostinės sindromas“, aktyvi aukštųjų mokyklų rinkodara, kai kurių studijų programų prestižas. Profesorius teigimu, vienos iš priemonių, kurios dėl aukštųjų mokyklų išlikimo neleistų aukoti kokybės, – ir SKVC atliekamas išorinis studijų programų vertinimas bei vidinės aukštųjų mokyklų kokybės užtikrinimo sistemos.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos (VTDK) direktoriaus pavaduotoja Anna Limanovskaja skaitė pranešimą „VTDK studijų kokybės sistema: patirtis ir perspektyvos“. Kokybės vadybos modelių esama įvairių, tad dalytis patirtimi itin naudinga. „Aukštojo mokslo institucijai svarbu susikurti naudingą jos veiklai kokybės užtikrinimo sistemą, kuri veiktų aukštojo mokslo institucijos labui, o ne atvirkščiai – institucija dirbtų kokybės užtikrinimo sistemai“, – sakė A. Limanovskaja.

ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto Kokybės direktoriaus pavaduotojo Rimvydo Labanausko pranešimas „Vidinio ir išorinio studijų kokybės užtikrinimo dermė“ parodė, kad kokybės apibrėžimų esama daug ir įvairių: nuo „nulio klaidų“ ir tobulumo iki atitikties paskirčiai ir vartotojų poreikių patenkinimo. ISM Vadybos ir ekonomikos universitete kokybė suprantama kaip nuolatinis keitimasis siekiant tobulėjimo.

Lietuvos studentų sąjungos prezidentas Dainius Dikšaitis diskusijoje pasisakė už aktyvesnį studentų įtraukimą ir į vidines aukštųjų mokyklų kokybės vadybos sistemas, kad būtų užtikrintas realus procesų poveikis dėstytojų ir studentų darbui.

Studentų ir dėstytojų įtraukimas į aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo procesus, vidinio ir išorinio kokybės užtikrinimo darna, dalijimasis patirtimi ir bendros pastangos – šie diskusijoje aptarti veiksniai turėtų lemti sėkmę siekiant aukštojo mokslo kokybės.

Assurance in the Context of HEIs Competition” prof. dr. Žiliukas stated that quality assurance is definitely a strong advantage but when it comes to future students, their choice may be affected by other factors, for example, the so-called “capital syndrome” or prestige of some study programmes. In prof. dr. Žiliukas’ opinion, external evaluation of study programmes carried out by the Centre for Quality Assessment in Higher Education and internal quality assurance systems of HEIs are proper measures that prevent HEIs from sacrificing quality for the sake of survival.

The deputy director of Vilnius College of Applied Engineering Sciences Anna Limanovskaja gave a presentation “Quality Assurance in Vilnius College of Applied Engineering Sciences: Experience and Prospects”. Sharing experience is extremely important and valuable because of a variety of different quality assurance models. Limanovskaja noted that “it is important to create quality assurance system that benefits HEI, not from HEI.”

The deputy director for quality at ISM University of Management and Economics Rimvydas Labanauskis gave a presentation where he reminded of multiple definitions of quality: from “zero mistakes” and perfection to fitting for purpose and satisfying consumer’s demands. According to Labanauskis, ISM University of Management and Economics defines quality as permanent change towards perfection.

President of the Lithuanian National Union of Students Dainius Dikšaitis advocated students’ involvement in internal quality assurance in order to ensure actual impact on lecturers and students duties.

Consistency of external and internal quality assurance, students’ involvement in internal quality assurance, sharing experience and common efforts are key factors of success in seeking quality of higher education.

GRAŽINA RADZVILAVIČIŪTĖ

Studijų kokybės vertinimo centras •
Centre for Quality Assessment in Higher Education